

European
Commission

Edukazzjoni u Taħriġ 2020

Il-punti ewlenin mill- Gruppi ta' Ħidma

2014-2015

Is-sistemi tal-edukazzjoni u tat-taħriġ fl-Ewropa joffru opportunitajiet ta' tagħlim tajbin ħafna liċ-ċittadini tul ħajjithom. Madankollu, aktar minn wieħed minn kull għaxar studenti jtilqu mill-iskola mingħajr kwalifiki suffiċjenti, anqas minn erba' żgħażaġh minn kull għaxra jlestu l-edukazzjoni għolja u żewġ adulti minn kull għaxra għandhom livell baxx ta' ħiliet litterali u numerici.

Dan jindika li għad hemm ħafna xi jsir biex jiġi żgurat li s-sistemi edukattivi tagħna jgħammru lill-Ewropej bil-ħiliet li jeħtieġu biex isibu posthom fis-suq tax-xogħol u fis-soċjetà. Il-qsim ta' informazzjoni dwar sfidi komuni, dwar riformi ta' suċċess u dwar prattiki tajba fl-Istati Membri huwa imprezzabbli. Il-Gruppi ta' Ħidma Edukazzjoni u Taħriġ 2020 huma strument importanti għal dan it-tip ta' kooperazzjoni dwar politika.

Matul dawn l-aħħar sentejn, sitt Gruppi ta' Ħidma skambjaw prattiki tajba fl-oqsma tal-politika tal-iskejjel, l-edukazzjoni għolja, l-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali, it-tagħlim għall-adulti, il-ħiliet trasversali u t-tagħlim diġitali u miftuħ. Kienu involuti aktar minn 400 espert minn 28 Stat Membru tal-UE, il-pajjiżi kandidati u l-pajjiżi taż-Żona Ekonomika Ewropea, kif ukoll l-imsieħba soċjali Ewropej u l-assoċjazzjonijiet li jirrapprezentaw il-gruppi ta' interess fil-livell Ewropew.

Għandi l-pjaċir nipprezentalkom il-"Punti Ewlenin" tax-xogħol ta' dawn is-sitt Gruppi — borża tal-għodda informatika, tliet oqfsa ta' referenza għall-kompetenzi u diversi manwali ta' politika — kif ukoll messaġġi importanti dwar il-politika u l-lezzjonijiet meħuda.

Hekk kif dax-xahar sitt Gruppi ta' Ħidma ġodda se jibdew jaħdmu, nittama li dan il-ktejjeb se jkun dokument ta' ispirazzjoni utli li jappoġġa l-iżvilupp ta' sistemi tal-edukazzjoni u tat-taħriġ fl-Ewropa kollha. Jeħtieġ li nibqgħu naħdmu fuq ir-riformi. Biex inżommu l-prosperità u l-kompetittività tagħna - u biex niżguraw li l-Ewropej kollha jieħdu mill-ħajja l-aqwa li jistgħu.

Tibor Navracsics

Kummissarju għall-Edukazzjoni, il-Kultura, iż-Żgħażaġh u l-Isport

Werrej

GRUPP TA' HIDMA DWAR IL-POLITIKA TAL-ISKEJJEL	3
IL-GRUPP TA' HIDMA DWAR IL-MODERNIZZAZZJONI TAL-EDUKAZZJONI GĦOLJA	6
GRUPP TA' HIDMA DWAR L-EDUKAZZJONI U T-TAHRIG' VOKAZZJONALI	9
GRUPP TA' HIDMA DWAR IT-TAGĦLIM GĦALL-ADULTI	14
GRUPP TA' HIDMA DWAR IL-HILJET TRASVERSALI	18
GRUPP TA' HIDMA DWAR TAGĦLIM DIĠITALI U ONLINE.....	21

Il-punti ewlenin ipprezentati f'dan id-dokument ġew abbozzati mill-Kummissjoni f'kooperazzjoni mal-Membri tal-Grupp ta' Hidma. Dawn il-messaġġi ma jirriflettux necessarjament il-pożizzjonijiet tal-Kummissjoni u lanqas tal-Istati Membri, iżda huma intiżi bħala gabra fil-qosor tal-konkluzjonijiet ewlenin tal-ħidma informali mwettqa f'dawn il-Gruppi.

Aktar informazzjoni dwar il-prestazzjonijiet tal-Grupp ta' Hidma tista' tinstab fuq:
http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/expert-groups_en.htm

*Il-Gruppi ta' Hídma ET 2020, li jinvolve aktar minn 400 espert mill-amministrazzjonijiet tal-Istati Membri u partijiet ikkonċernati oħra, huma wieħed mill-istrumenti prinċipali tal-**għodod tal-ET 2020**. Permezz tat-**tagħlim reċiproku u tal-identifikazzjoni ta' prattiki tajba** jappoġġaw lill-Istati Membri fl-isforzi tagħhom biex jindirizzaw l-isfidi ewlenin tas-sistemi tal-edukazzjoni u tat-taħriġ tagħhom u l-prijoritajiet komuni miftiehma fil-livell Ewropew. Bejn l-2014 u l-2015, kien hemm **sitt Gruppi ta' Hídma ET 2020**.*

Il-Grupp ta' Hídma dwar il-Politika tal-Iskejjel ta' żewġ prodotti prinċipali:

1. **Għodod online għall-iskejjel** flimkien ma' **messagġi dwar il-politika**, dwar kif għandu jiġi implimentat approċċ li jinvolve l-iskola kollha biex l-edukazzjoni inklużiva tingħata prominenza u jonqos it-tluq bikri mill-iskola;
2. **Gwida dwar politiki għal titjib fl-Edukazzjoni Inizjali tal-Għalliema**, bl-isem "Shaping career-long perspectives on teaching" (It-tiswir tal-perspettivi dwar it-tagħlim tul il-karriera), li tispjega l-azzjonijiet ta' politika ssuġeriti b'eżempji mill-Ewropa kollha.

Il-Grupp ta' Hídma dwar il-Modernizzazzjoni tal-Edukazzjoni Għolja, abbażi ta' attivitajiet ta' tagħlim bejn il-pari u diskussjonijiet ta' politika fil-livell tad-DĠ, elabora **messagġi ewlenin** li jikkontribwixxu għall-implimentazzjoni tal-aġenda ta' modernizzazzjoni, b'mod aktar speċifiku dwar il-kwistjonijiet li ġejjin:

1. Ir-ristrutturar tal-ambjent tal-edukazzjoni għolja
2. Finanzjament marbut mal-prestazzjoni u ftehimiet dwar il-prestazzjoni
3. It-Triangolu tal-Għarfien Reġjonali
4. L-internazzjonalizzazzjoni, il-mobilità u l-migranti friski
5. Titjib tal-impjegabbiltà
6. Titjib tal-livelli ta' tlestija tal-edukazzjoni għolja

Il-Grupp ta' Hídma dwar l-Edukazzjoni Vokazzjonali u t-Taħriġ żviluppa **20 prinċipju gwida**, immirati primarjament lejn dawk li jfasslu l-politika, l-imsieħba soċjali u l-fornituri tat-taħriġ, dwar kif jistgħu jinholqu l-aktar kondizzjonijiet favorevoli għal **prestazzjoni għolja ta' apprendistati u tagħlim ibbażat fuq ix-xogħol**. Dawn il-prinċipji gwida jkopru dawn l-isfidi ta' politika li ġejjin:

1. Governanza nazzjonali u involviment tal-imsieħba soċjali
2. Appoġġ għall-kumpaniji, b'mod partikolari l-SMEs, li joffru apprendistati
3. Attrattività tal-apprendistati u gwida għall-karriera mtejba
4. Garanzija tal-kwalità fit-tagħlim imsejjes fuq ix-xogħol

Il-Grupp ta' Hídma dwar it-tagħlim għall-adulti, abbażi ta' attivitajiet ta' tagħlim bejn il-pari u tal-informazzjoni minn żewġ studji, elabora **messagġi ewlenin** u rakkomandazzjonijiet ta' politika bl-għan li:

1. Iżid il-ħiliet bażiċi tal-adulti
2. Jiżviluppa l-ħiliet diġitali għall-adulti u l-użu ta' riżorsi ta' edukazzjoni miftuħa
3. Isaħħaħ l-effiċjenza tal-politika, l-effikaċja u l-koerenza tal-politiki.

Il-Grupp ta' Hídma dwar il-Ħiliet Trasversali kkontribwixxa għall-adozzjoni **tal-qafas ta' referenza għall-kompetenzi komuni għall-kompetenzi lingwistiċi u diġitali tal-UE**, u l-iżvilupp ta' tali qafas għall-edukazzjoni intraprenditorjali.

Il-Grupp ta' Hídma dwar Tagħlim Diġitali u Online kkontribwixxa għall-iżvilupp ta':

1. **qafas ta' referenza** li jgħin l-organizzazzjonijiet edukattivi jimmassimizzaw il-potenzjal sħiħ tat-tagħlim diġitali u online, il-qafas tal-"Organizzazzjoni Edukattiva għall-Kompetenza Diġitali";
2. **messagġi ewlenin** dwar il-komponenti li ġejjin ta' edukazzjoni miftuħa: il-garanzija tal-

kwalià, il-produzzjoni u l-użu ta' riżorsi edukattivi miftuħa.

Dan id-dokument jipprovdi aktar informazzjoni dwar dawn il-prestazzjonijiet. Huwa maħsub għal dawk li jfasslu l-politika.

GRUPP TA' ĦIDMA DWAR IL-POLITIKA TAL-ISKEJJEL

L-għan ta' dan il-Grupp ta' Ħidma kien li jgħin lill-pajjiżi biex itejbu l-edukazzjoni fl-iskejjel billi l-iżvilupp tal-politika jitmexxa 'l quddiem permezz tat-tagħlim bejn il-pari u bl-iskambju ta' prattiki tajba. Skont dan il-mandat, il-Grupp iffoka fuq żewġ sfidi ewlenin: l-indirizzar tat-tluq bikri mill-iskola u t-titjib tal-edukazzjoni inizjali tal-għalliema.

Ir-riżultati prinċipali tal-grupp ta' ħidma huma:

- "**Għodod Ewropej għall-iskejjel**" flimkien ma' **messagġi dwar il-politika**, dwar kif għandu jiġi implimentat approċċ li jinvolvi l-iskola kollha biex l-edukazzjoni inklużiva tingħata prominenza u jonqos it-tluq bikri mill-iskola
- "**Gwida dwar politiki li jtejbu l-Edukazzjoni Inizjali tal-Għalliema**", li tesplora modi għall-pajjiżi biex itejbu r-rilevanza u l-kwalità ta' kif l-għalliema jittejjew għall-isfida kbira tagħhom. L-azzjonijiet ta' politika ssuġġeriti huma spjegati b'firxa wiesgħa ta' eżempji mill-Ewropa kollha.

Tluq Bikri mill-Iskola

F'kuntast ta' tnaqqis tar-rati ta' tluq bikri mill-iskola madwar l-UE, iżda wkoll ta' differenzi kbar fost il-pajjiżi, ir-reġjuni u l-gruppi ta' studenti Ewropej, il-Grupp ta' Ħidma tkixxef dwar kif approċċi kollaborattivi fil-livell lokali u tal-iskola jistgħu jindirizzaw bl-aħjar mod in-natura kumplessa u multidimensjonali tat-tluq bikri mill-iskola u jippromwovu s-suċċess edukattiv għat-tfal u ż-żgħażaġh kollha. Filwaqt li jirrikonoxxi li l-istudenti jabbandunaw l-edukazzjoni tagħhom għal ħafna raġunijiet differenti u interkonnessi, fi tmiem proċess twil ta' zieda progressiva ta' nuqqas ta' impenn, sikwit marbuta ma' riżultati ta' livell baxx, il-Grupp ikkonkluda li l-iskola mhix ħlief istituzzjoni waħda biss li waħedha tindirizza t-tluq bikri mill-iskola u li ma tistax taħdem f'izolament, minħabba li hemm fatturi barra mill-iskola li jinfluwenzaw il-livell ta' impenn u ta' suċċess ta' student.

Abbażi tar-riżultati tal-Grupp ta' Ħidma Tematiku li indirizza t-tluq bikri mill-iskola (2011–2013), il-Grupp ta' Ħidma ħares lejn il-problema mil-lenti ta' **approċċ li jinvolvi l-iskola kollha** biex tiġi indirizzata l-problema tat-tluq bikri mill-iskola, u dan ifisser li **l-komunità tal-iskola kollha timpenja ruħha f'azzjoni kollaborattiva, kollettiva u koeżiva, b'kooperazzjoni mill-qrib ma' firxa ta' partijiet ikkonċernati esterni**. Il-Grupp identifika l-kundizzjonijiet ta' strateġija politika u l-passi meħtieġa għall-implimentazzjoni effettiva ta' approċċi bħal dawn, kif ukoll għadd ta' prattiki tajba fil-livell tal-iskola minn firxa ta' Stati Membri. Eżempji ta' prattiki tajbin u riżorsi oħra qed isiru disponibbli għal dawk li jfasslu l-politika u l-professjonisti permezz tal-"**Għodod Ewropej għall-Iskejjel**"¹, pjattaforma elettronika unika li se tibqa' miftuħa għal aktar kollaborazzjoni mill-partijiet ikkonċernati fl-iskejjel madwar l-Ewropa. Filwaqt li ġġib 'il quddiem edukazzjoni inklużiva u approċċ li jinvolvi l-iskola kollha, l-Għodod ikopru firxa wiesgħa ta' suġġetti u se jiġu aġġornati u mwessgħa fuq bażi kontinwa.

Il-**messagġi ewlenin dwar il-politika** tal-Grupp ta' Ħidma jinkludu:

- li jiġi żgurat li kull tifel/tifla u żagħżuġh/a jkollhom ċans ugwali li jaċċessaw, jieħdu sehem u jibbenefikaw minn **edukazzjoni ta' kwalità għolja u inklużiva**, b'kurrikuli rilevanti u ta' impenn u persunal iddedikat u ta' ispirazzjoni; dan huwa l-aktar mod effettiv biex jiġi evitat it-tluq bikri mill-iskola.

¹ Disponibbli fuq l-Hekk Imsejjaħ School Education Gateway:
<http://www.schooleducationgateway.eu/en/pub/index.htm>

- **L-istudenti kollha u l-htigijiet varji tagħhom** għandhom ikunu **fiċ-ċentru tal-attenzjoni tal-iskola** - għandu jkun hemm aspettattivi għoljin għall-istudenti kollha biex dawn jilħqu l-potenzjal kollu tagħhom.
- **Tmexxija effettiva u governanza** huma meħtieġa għall-promozzjoni ta' xogħol f'tim u prattiki kollaborattivi ġewwa l-komunità tal-iskola u biex dawh li għandhom rwol fl-iskola u partijiet ikkonċernati oħra jaħdmu flimkien biex jiġi żgurat suċċess edukattiv u ma jithallix it-tluq bikri mill-iskola.
- Jenħtieġ li jkun hemm impenn lejn l-investment għal **żvilupp professjonali kontinwu għall-mexxejja tal-iskejjel, l-għalliema u persunal ieħor tal-iskola** b'enfasi fuq is-sensibilizzazzjoni dwar il-proċessi tat-tluq bikri mill-iskola, u dwar il-kompetenzi u l-ħiliet meħtieġa biex jiġi indirizzat l-iżvantaġġ edukattiv u n-nuqqas ta' impenn tal-istudenti.
- **Il-proċessi ta' żvilupp u titjib tal-iskejjel** għandhom jinkludu miri li jindirizzaw il-fatturi sottostanti tat-tluq bikri mill-iskola u jinvolvu l-komunità tal-iskola kollha, il-partijiet ikkonċernati, timijiet multiprofessjonali, servizzi esterni lokali, ġenituri u familji.
- L-edukazzjoni hija **responsabbiltà maqsuma bejn il-ġenituri u l-iskola** — għandha tkun mibnija fuq relazzjoni ta' fiduċja reċiproka u kooperazzjoni bejn it-tnejn.

Edukazzjoni Inizjali tal-Għalliema

Il-Grupp ta' Hídma identifika l-Edukazzjoni Inizjali tal-Għalliema (ITE) bħala qasam fundamentali għall-politika tal-edukazzjoni biex tiġi appoġġata bidla lejn kulturi ġodda tax-xogħol u l-prattiki ta' tagħlim, biex jibnew il-pedamenti għall-kapaċità tal-għalliema li jadattaw għall-kuntesti u għaċ-ċirkustanzi li qegħdin jinbidlu u biex tiżdied l-attrattività tat-tagħlim bħala għażla ta' karriera.

F'gabra fil-qosor tar-riżultati tal-ħídma tiegħu "**Shaping career-long perspectives on teaching. A guide on policies to improve Initial Teacher Education**", il-Grupp ta' Hídma jistabbilixxi r-raġunijiet għala l-kwalità u r-rilevanza ta' programmi ITE għandhom ikunu ta' thassib ewlieni għal dawh li jfasslu l-politika u jindika soluzzjonijiet possibbli ta' politika.

Il-Gwida tiffoka fuq tliet sfidi ewlenin ta' strateġija politika madwar l-ITE.

L-ewwel nett, il-Gwida tippreżenta l-argument li biex issir il-bidla jenħtieġ li jkun hemm linji politiċi komprensivi li **jorbtu b'mod kontinwu l-fażijiet differenti tal-iżvilupp professjonali tal-għalliema bl-adozzjoni ta' perspettiva li thares lejn il-karriera kollha**. Tagħti eżempji ta' politiki li huma bbażati fuq interpretazzjoni tal-**professjoni tat-tagħlim bħala continuum integrat** u li jieħdu ħsieb li jorbtu flimkien diversi perspettivi interrelatati, inkluż il-htigijiet tat-tagħlim tal-għalliema, is-sistemi li jappoġġawhom, il-perkorsi tal-karriera, l-organizzazzjoni tal-livelli ta' kompetenza u l-impatt tal-kultura tal-iskola. F'dan il-kuntest, l-ITE hija l-ewwel parti minn proċess itwal u dinamiku, u mhux fażi għaliha waħedha u kompluta.

It-tieni nett, l-għalliema huma dejjem aktar mistennija li jikkollaboraw biex itejbu t-tagħlim tagħhom fil-prattika u t-tagħlim tagħhom stess. Il-Grupp sab li **l-promozzjoni tat-tagħlim kollaborattiv** b'suċċess fost l-għalliema mhux biss teħtieġ bidliet fil-prattika u fl-ambjenti tax-xogħol; teħtieġ ukoll bidla fil-mentalitajiet u fl-iżvilupp ta' kulturi ġodda tax-xogħol, bi rwol ewlieni għall-ITE. L-evidenza minn fost il-pajjiżi tinkludi modi biex tincentiva u tappoġġa l-kollaborazzjoni, bħar-riċerka ta' azzjoni, in-netwerking u t-taħriġ għal tmexxija kollaborattiva.

It-tielet nett, il-Gwida turi kif f'sistemi edukattivi dejjem aktar kumplessi l-**governanza tal-ITE** hija aktar b'saħħitha jekk tkun ibbażata fuq approċċi kollaborattivi, li fi hđandhom il-gvernijiet jinvolvu mill-qrib il-fornituri tal-ITE u partijiet ikkonċernati oħra. L-evidenza mill-pajjiżi tindika forom differenti ta' **governanza kollaborattiva** (inklużi strutturi ġodda, fora, mekkaniżmi u oqfsa ta' finanzjament) li jkunu bbażati fuq id-djalogu u l-

parteċipazzjoni u jippermettu lill-partijiet ikkonċernati jaqsmu bejniethom parti mir-responsabbiltà biex ikun hemm kontingent ta' għalliema mhejjija tajjeb.

Fir-rigward ta' kull waħda minn dawn it-temi l-Gwida tgħaqqad flimkien diskussjoni dwar il-kunċetti ewlenin ma' eżami dwar l-**azzjoni politika reċenti** madwar l-Ewropa, eżempji ta' **mizuri ta' appoġġ favur il-bidla**, u tagħlaq b'**suggerimenti ta' azzjonijiet ta' politika**.

IL-GRUPP TA' ĦIDMA DWAR IL-MODERNIZZAZZJONI TAL-EDUKAZZJONI GĦOLJA

Il-messaġġi prinċipali t'hawn taħt ġew ifformulati — abbażi ta' skambju bejn il-pari li jirrappreżentaw l-awtoritajiet nazzjonali u l-istituzzjonijiet ta' edukazzjoni għolja — bħala l-eżitu ta' sessjonijiet ta' ħidma ffukati fuq il-pajjiżi partikolari u sostnuti b'evidenza.²

Ir-ristrutturar tal-ambjent tal-edukazzjoni għolja

L-Istati Membri jridu jippromwovu kwalità aħjar, l-effiċjenza u r-reattività tas-sistemi ta' edukazzjoni għolja. F'livell strutturali, waħda mir-reazzjonijiet politiċi hija li jkun hemm riforma tax-xenarju tal-edukazzjoni għolja permezz tal-inkoraġġiment tad-diversifikazzjoni vertikali jew orizzontali u l-ispeċjalizzazzjoni fost l-istituzzjonijiet u/jew konsolidazzjoni bbażata fuq fużjonijiet u alleanzi. **Sabiex jinholq xenarju ta' edukazzjoni għolja li jżomm f'bilanċ l-għanijiet ta' kwalità, effiċjenza u reattività, il-gvernijiet flimkien mal-partijiet ikkonċernati ewlenin għandhom jiddeterminaw l-għan tar-riforma u jistabbilixxu l-viżjoni komprensiva għall-edukazzjoni għolja.** Għandhom janalizzaw l-għażliet għal titjib fis-sistema tal-edukazzjoni għolja u r-rabta kawżali bejn il-bidliet ipplanati u r-riżultati u l-impatti mistennija. Konsultazzjoni dwar il-ħtieġa u l-kontenut tal-bidliet ipplanati hija importanti biex il-partijiet kollha jagħrfu r-rabta bejn ir-riforma proposta u t-titjib mmirat fil-prestazzjoni. Għandhom jiġu żviluppato **oqfsa legali biex jiġi ffaċilitat ir-ristrutturar tas-sistema, u ssir valutazzjoni tal-ispejjeż stmati** fl-aħħar nett, għandhom **joffru inċentivi għall-istituzzjonijiet ta' edukazzjoni għolja, u jissorveljaw u jevalwaw ir-riżultati tar-riforma.** Ir-riformi għandhom ikunu akkumpanjati b'inċentivi xierqa għall-istituzzjonijiet ta' edukazzjoni għolja u b'miżuri ta' monitoraġġ u evalwazzjoni.

Finanzjament marbut mal-prestazzjoni u ftehimiet dwar il-prestazzjoni

Huwa legittimu li l-awtoritajiet ifittxu li jiżguraw li l-investment pubbliku fl-edukazzjoni għolja jiffaċilita l-kontribut tal-istituzzjonijiet ta' edukazzjoni għolja lis-soċjetà u lill-ekonomija. Filwaqt li l-finanzjament b'formula trasparenti jipprovdi l-bażi tal-allokazzjoni tal-finanzjament istituzzjonali, il-gvernijiet qegħdin dejjem aktar jużaw ftehimiet dwar il-prestazzjoni biex issaħħu l-ippjanar strateġiku u l-attenzjoni fuq l-eżitu tal-istituzzjonijiet. **Ftehimiet dwar il-prestazzjoni jipprovdu għodda flessibbli li tista' tikkomplimenta l-finanzjament b'formula għaliex jinkludu għanijiet kemm kwalitattivi kif ukoll kwantitattivi b'miri differenzjati bejn l-istituzzjonijiet.** Għażla bir-reqqa tal-miri kwantitattivi u l-indikaturi tagħhom tiżgura li l-mekkaniżmu u r-rabtiet kawżali li permezz tagħhom l-istituzzjoni tista' tiksibhom huma ċari u li l-ġbir ta' data hu fattibbli. **Is-sistemi bbażati fuq il-prestazzjoni għandhom ikunu relattivament sempliċi** minhabba li l-impatt ta' tmexxija ta' indikatur speċifiku jiddependi mill-perċentwal ta' finanzjament li miegħu huwa marbut. Idealment, il-finanzjament marbut mal-ftehimiet dwar il-prestazzjoni għandu jkun **addizzjonali għall-finanzjament eżistenti.** Jekk in-nuqqas ta' ksib tal-miri jwassal għal konsegwenzi finanzjarji, l-ammont ta' finanzjament **m'għandux iqiegħed f'riskju l-istabbiltà finanzjarja tal-istituzzjonijiet.**

It-Triangolu tal-Għarfien Reġjonali

L-istituzzjonijiet ta' edukazzjoni għolja jistgħu jikkontribwixxu għall-iżvilupp u t-tkabbir fir-reġjuni tagħhom billi: a) isaħħu l-innovazzjoni permezz tar-riċerka; b) iġibu 'l quddiem

² http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/expert-groups_en.htm

L-iżvilupp tal-intrapriżi u tan-negozju; c) jikkontribwixxu għall-iżvilupp tal-kapital uman u l-ħiliet; kif ukoll d) itejbu l-kundizzjonijiet ambjentali u soċjali permezz ta' riġenerazzjoni u żvilupp kulturali. Biex jiżviluppaw triangolu tal-għarfien reġjonali qawwi, **l-istituzzjonijiet ta' edukazzjoni għolja, l-industrija u l-awtoritajiet lokali u reġjonali għandhom jidentifikaw il-prijoritajiet komuni biex jiggwidaw il-ħidma u l-azzjonijiet kollaborattivi** li jqisu l-ħtiġijiet u l-potenzjal tar-reġjun fejn ikunu bbażati. L-allinjament tal-istituzzjonijiet ta' edukazzjoni għolja u l-istituzzjonijiet ta' riċerka, żvilupp u innovazzjoni mal-ħtiġijiet reġjonali, kif ukoll **kooperazzjoni msahha u skambju ta' għarfien bejn l-edukazzjoni għolja u l-ekonomija usa' tas-soċjetà**, huma importanti. Biex jiġi mobilizzat il-potenzjal tal-istituzzjonijiet ta' edukazzjoni għolja fl-iżvilupp reġjonali, il-gvernijiet għandhom **jiżguraw l-awtonomija istituzzjonali fir-rigward tal-finanzjament, tal-pagi u tal-proprjetà**, jallinjaw l-inċentivi finanzjarji mal-għanijiet u jaraw li jingħata rendikont lill-pubbliku billi jzommu taħt għajnejhom u jivvalutaw ir-riżultati.

L-internazzjonalizzazzjoni, il-mobilità u l-migranti li għandhom jaslu

Strategiji komprensivi ta' internazzjonalizzazzjoni tal-edukazzjoni għolja huma meħtieġa biex jiġi żgurat li l-Ewropa tibqa' l-iktar destinazzjoni attraenti għal studenti internazzjonali u biex studenti mhux mobbli jibbenefikaw ukoll. L-istituzzjonijiet ta' edukazzjoni għolja jistgħu jaqdu rwol ewlieni fl-**integrazzjoni ta' migranti li għandhom jaslu** li normalment ikunu fl-aqwa tal-età tax-xogħol, nofshom taħt il-25 sena. L-integrazzjoni bikrija tagħhom tista' tiġi ffaċilitata permezz ta': i) sistemi ta' rikonossiment mingħajr dewmien tat-tagħlim preċedenti, flimkien ma' titjib tal-ħiliet u korsijiet personalizzati ta' tranżizzjoni; ii) taħriġ intensiv fil-lingwa u fil-kultura; iii) informazzjoni, pariri u gwida; u iv) aċċess akbar għall-edukazzjoni għolja permezz tat-tneħħija tar-restrizzjonijiet abbażi tal-istatus ta' residenza.

Titjib tal-impjegabbiltà

Filwaqt li ġeneralment il-gradwati ta' edukazzjoni għolja jmorru aħjar fis-suq tax-xogħol mill-pari tagħhom anqas kwalifikati, **is-sistemi ta' edukazzjoni għolja jeħtieġ li jiżguraw li l-istudenti jiksbu edukazzjoni li tippreparahom għat-tibdil fil-futur**. Il-gvernijiet jistgħu jiffaċilitaw dan billi: a) jidentifikaw id-domandi futuri għall-għarfien u l-ħiliet; b) jipprovdu gwida għall-karriera; c) jiżviluppaw offerti ta' edukazzjoni għolja rilevanti; u d) jibnu rabtiet bejn l-edukazzjoni għolja u d-dinja tax-xogħol. Biex jittiehed vantaġġ sħiħ mit-tbassir tal-ħiliet, għandha tingħata prijorità **lill-previzjoni ta' ħiliet wiesgħa u kompetenzi**.

It-tfassil ta' programm ta' edukazzjoni għolja u l-gwida għall-karriera jistgħu jittejbu billi d-data ta' traċċar tal-karriera aggregata ssir disponibbli fil-livell nazzjonali u b'mod anonimu. L-iżvilupp tal-offerta ta' korsijiet rilevanti ta' edukazzjoni għolja jeħtieġ **tbegħid minn prassi tal-klassi ċċentrata madwar l-għalliem** lejn mudelli ċċentrat madwar l-istudent u **approċċi ta' tagħlim ibbażat fuq problemi prattiċi**. Il-gvernijiet jistgħu jappoġġaw dan l-iżvilupp billi jinċentivaw l-użu ta' tagħlim attiv, modi ġodda ta' kif tghallem u titghallem u programmi bħal lawriji ta' ċiklu qasir, baċcellerati professjonali u multidixxiplinari u edukazzjoni għolja orjentata lejn il-professionijiet. **L-integrazzjoni fl-edukazzjoni għolja ta' tagħlim ibbażat fuq ix-xogħol u l-ħiliet trasversali** hija waħda mill-miżuri ewlenin li jtejbu t-tlestija tal-edukazzjoni għolja minħabba l-impatt pożittiv fuq l-istudenti kollha f'termini ta' motivazzjoni, tlestija u impjegabbiltà. Il-Grupp ta' Fiddma qabel li t-tfassil tal-politika għandu jibbilanċja l-importanza li l-istituzzjonijiet ta' edukazzjoni għolja jwieġbu għall-ħtiġijiet tas-suq tax-xogħol u l-ħtieġa li l-istudenti jingħataw edukazzjoni sħiħa għat-tul u għas-soċjetà ingenerali.

Titjib tal-livelli ta' tlestija tal-edukazzjoni għolja

It-titjib tat-tlestija jew is-suċċess tal-istudju huwa marbut mill-qrib mal-aċċess u l-kwalità fl-edukazzjoni għolja. **It-twaqqif ta' objettivi ċari u prijoritajiet marbuta mal-aċċess u s-suċċess** u għanijiet li jsaħħu lil xulxin jiġġeneraw taħlita ta' politiki aktar effettivi. Il-politiki bbażati fuq l-evidenza jitolbu **kejl tas-suċċess akkademiku abbażi taċ-ċiklu kollu tal-ħajja tal-istudent. Taħlita ta' sistemi ta' traċċar tal-istudenti u ta' sħarriġ tal-istudenti nazzjonali u istituzzjonali** tista' tinforma b'mod effettiv l-iżvilupp tal-politika. **Ir-riżultati għandhom ikunu faċilment aċċessibbli** għall-partijiet ikkonċernati rilevanti kollha, permezz ta' pubblikazzjoni u promozzjoni trasparenti.

Il-gvernijiet għandhom jippromwovu **għarfien u ħiliet komprensivi u trasparenti għall-iżvilupp ta' sistemi li jibdew minn qabel il-primarja sal-edukazzjoni terzjarja u t-tagħlim tul il-ħajja**. L-isfidi tat-tlestija tal-edukazzjoni għolja jistgħu jiġu assoċjati ma' sfidi simili fl-edukazzjoni sekondarja. Permezz ta' kollaborazzjoni attiva mal-iskejjel lokali, l-istituzzjonijiet ta' edukazzjoni għolja jkunu jistgħu jżidu l-aspirazzjonijiet u l-prestazzjoni akkademika ta' studenti potenzjali. Il-gvernijiet jistgħu **jużaw inċentivi ta' finanzjament kompetittivi biex itejbu t-tranzizzjoni lejn l-edukazzjoni għolja ta' gruppi speċjali u jindirizzaw il-ħtiġijiet ta' studenti mhux tradizzjonali**. It-tneħħija tat-truf fl-edukazzjoni, li ma jwasslu għal imkien, it-titjib tar-rabtiet ma' livelli u atturi differenti u t-titjib tar-rikonossiment tat-tagħlim preċedenti jgħinu biex **jinnbnew mogħdijiet li jiffunzjonaw biex tithegġeg il-mobilità madwar u fi ħdan is-sistema**.

GRUPP TA' ĦIDMA DWAR L-EDUKAZZJONI U T-TAĦRIĠ VOKAZZJONALI

Il-Grupp ta' Ħidma dwar l-Edukazzjoni u t-Taħriġ Vokazzjonali żviluppa **20 prinċipju ta' gwida** dwar il-ħolqien u l-appoċċ ta' apprendistati bi prestazzjoni għolja u taġħlim ibbażat fuq ix-xogħol. Dawn il-prinċipji ta' gwida jindirizzaw erba' sfidi ewlenin marbuta mal-offerta tal-apprendistati, u dawn huma l-involvement tal-imsieħba soċjali u l-governanza nazzjonali, l-appoġġ għall-kumpaniji, b'mod partikolari l-SMEs, li joffru l-apprendistati, l-attrattività tal-apprendistati u t-titjib fil-gwida għall-karriera, kif ukoll l-assigurazzjoni tal-kwalità fit-tagħlim ibbażat fuq ix-xogħol. Il-prinċipji huma spjegati b'eżempji reali mill-pajjiżi li pparteċipaw, u dan juri kif jistgħu jiġu stabbiliti ċerti elementi ta' apprendistati u ta' taġħlim ibbażat fuq ix-xogħol.

Rappreżentanti tal-Istati Membri tal-UE, tal-pajjiżi tal-EFTA, tal-Pajjiżi Kandidati kif ukoll tal-organizzazzjonijiet tas-Sħab Soċjali tal-UE u tal-Fornituri tal-ETV, tas-Cedefop u tal-Fondazzjoni Ewropea għat-Taħriġ (ETF) ħadu sehem fil-Grupp ta' Ħidma li kien ippresedut mill-Kummissjoni.

Governanza nazzjonali u involviment tal-imsieħba soċjali

Il-gvernijiet għandhom **jipprovdu qafas legali ċar u konsistenti li jippermetti li l-imsieħba fl-apprendistat jaġixxu b'mod effettiv bi drittijiet u responsabbiltajiet reċiproċi (1)**. L-"imsieħba fl-apprendistat" huma l-apprendist, il-kumpanija tat-taħriġ u l-iskola tal-ETV jew iċ-ċentru tat-taħriġ. Il-qafas legali għandu jirrikonoxxi l-istatus tal-apprendist bħala student u jiżgura d-dritt tiegħu/tagħha għal taħriġ ta' kwalità għolja, li jiżviluppa kompetenzi tajbin u trasferibbli.

Aktar minn kull forma oħra ta' edukazzjoni u taħriġ, l-apprendistati huma ta' spiss soġġetti għal leġislazzjoni differenti (edukazzjoni, xogħol, eċċ.). Għalhekk għandha tingħata attenzjoni partikolari lill-konsistenza fil-governanza nazzjonali. Sabiex tkun effettiva, il-leġiżlazzjoni trid tissalvagwardja d-drittijiet u r-responsabbiltajiet tal-imsieħba prinċipali (fornituri tal-ETV, apprendisti u impjegaturi u msieħba soċjali), filwaqt li jiġu involuti r-rappreżentanti ta' min iħaddem u tal-impjegati fi kwistjonijiet ta' kontenut ta' apprendistat, valutazzjoni u ċertifikazzjoni. B'hekk, il-gvernijiet m'għandhomx jippruvaw li jimmaniġġjaw l-apprendistati fuq livell mikro, iżda pjuttost jistabbilixxu qafas legali adegwat.

Il-governanza nazzjonali għandha tiffaċilita **struttura ta' djalogu kontinwu bejn l-imsieħba kollha fl-apprendistat inkluż metodu trasparenti ta' koordinazzjoni u t-teħid ta' deċiżjonijiet (2)**.

Għandha tingħata attenzjoni wkoll għat-**tisħiħ tar-rwol tal-imsieħba soċjali permezz tal-bini tal-kapaċità, billi jieħdu fuq spallejhom is-sjeda u r-responsabbiltà għall-implimentazzjoni (3)**. L-impenn tal-imsieħba soċjali huwa element importanti ta' sistema ta' apprendistat ta' suċċess. L-imsieħba soċjali jistgħu pereżempju jiżguraw li l-programmi ta' apprendistat ikunu effiċjenti ħafna u li jiġu riveduti regolarment sabiex jissodisfaw il-ħtiġijiet tas-suq tax-xogħol.

Barra minn hekk, apprendistati ta' kwalità tajba jeħtieġu **l-promozzjoni ta' kooperazzjoni sistematika bejn skejjel tal-ETV jew ċentri ta' taħriġ u intrapriżi (4)**. B'mod partikolari, SMEs b'riżorsi amministrattivi limitati jistgħu jibbenefikaw minn tali kooperazzjoni kontinwa u l-appoġġ ipprovdut permezz ta' sħubiji bejn l-impriżi u l-edukazzjoni fil-livell lokali.

L-apprendistati għandhom ikunu ta' benefiċċju għall-istudenti kif ukoll għall-kumpaniji ta' taħriġ. Bosta kumpaniji ta' taħriġ jibbenefikaw mill-offerta ta' programmi ta' apprendistat, għaliex jistgħu jipprovdu provvista ta' persunal imħarreġ biex jintlaħqu l-bżonnijiet speċifiċi tal-kumpanija. Barra minn hekk, it-taħriġ ta' apprendistat jista' jżid l-interess fit-taħriġ fost impjegati oħra; dan joħloq "kultura ta' taħriġ" fil-kumpanija ta' taħriġ kif ukoll fis-settur. Għalhekk, huwa importanti li l-governanza **tiżgura tqassim**

bilanċjat tar-riżorsi u l-benefiċċji għall-vantaġġ reċiproku ta' kumpaniji, fornituri u studenti (5).

Appoġġ għall-kumpaniji, b'mod partikolari l-SMEs, li joffru apprendistati

Qafas legali ċar u konsistenti huwa prekundizzjoni importanti izda ma jistax ikun suffiċjenti biex jimmotiva lill-kumpaniji jilqgħu l-apprendisti. Bosta kumpaniji, b'mod partikolari l-SMEs, għadhom iqisuha bħala piż li jilqgħu apprendisti minhabba l-ispejjeż amministrattivi involuti fl-għażla tal-persunal ta' taħriġ għall-apprendisti, li jikkooperaw mal-iskejjel tal-ETV, u diffikultajiet oħra. Għalhekk jistgħu jkunu meħtieġa, **miżuri li jagħmlu l-apprendistat aktar attraenti u aċċessibbli għall-SMEs (6)** biex jimmotivaw lill-kumpaniji jilqgħu l-apprendisti.

Sabiex tiġi żgurata l-impjegabbiltà taż-żgħażaġh, il-kontenut u l-forniment tal-apprendistati għandhom jiġu aġġornati kontinwament għall-ħtiġijiet tas-suq tax-xogħol, filwaqt li jiġu rispettati xorta l-bżonnijiet tal-ħiliet tal-kumpanija individwali ta' taħriġ. Dan jeħtieġ **li jinstab bilanċ ġust bejn il-bżonnijiet tal-ħiliet speċifiċi tal-kumpaniji ta' taħriġ u l-impjegabbiltà tal-apprendisti (7).**

Huwa importanti li **wieħed jiffoka fuq kumpaniji mingħajr esperjenza preċedenti ta' apprendisti (8)** li jistgħu jeħtieġu miżuri ta' appoġġ kemm finanzjarji kif ukoll mhux finanzjarji.

L-ETV li jinkludu l-apprendistati jistgħu wkoll ikollhom rwol importanti rigward l-inklużjoni soċjali taż-żgħażaġh żvantaġġati li ta' spiss jibqgħu barra mill-edukazzjoni, mill-impjieg jew mit-taħriġ. Madankollu, dan jista' jimplika spejjeż żejda għall-kumpaniji li jipprovdu tali kollokamenti ta' apprendistat. Konsegwentement, jista' jkun importanti **l-appoġġ lill-kumpaniji li jipprovdu apprendistati għall-istudenti żvantaġġati (9).**

Barra minn hekk, jistgħu jkunu importanti **l-motivazzjoni u l-appoġġ lill-kumpaniji meta jassenjaw persunal ta' taħriġ ikkwalifikat u tuturi għall-apprendisti (10).**

Attrattività tal-apprendistati u gwida għall-karriera mtejba

Il-promozzjoni tal-apprendistati ma tiddependix biss fuq il-motivazzjoni tal-kumpaniji, izda wkoll fuq li ż-żgħażaġh, l-istudenti potenzjali u l-ġenituri tagħhom isibu bħala attraenti l-ETV li jinkludu l-apprendistati meta mqabbla ma' toroq edukattivi oħra. Huwa importanti li wieħed ma jħarisx lejn l-ETV bħala "triq li ma twassal għal imkien" li tagħmilha diffiċli li wieħed jgħaddi għal toroq oħra edukattivi jew ta' karriera. Għalhekk, huwa importanti li **titheġġeg permeabilità bejn l-ETV u toroq oħra ta' edukazzjoni u ta' karriera (11).** Pereżempju, il-permeabilità tista' tissaħħaħ billi l-gradwati tal-ETV ikollhom aċċess formali għall-edukazzjoni għolja, bil-ħolqien ta' programmi li jiffaċilitaw l-istudju, u/jew li jintegraw il-ħiliet trasversali fil-livelli kollha tal-ETV.

L-ETV li fihom apprendistati bħalissa ma għandhomx l-istess valur bħall-edukazzjoni generali jew akkademika u huma spiss meqjusa bħala edukazzjoni u taħriġ ta' livell aktar baxx f'bosta pajjiżi. Dan jitlob li **titjieb l-immagni tal-ETV u tal-apprendistati bil-promozzjoni tal-aqwa kwalità (12).** Il-promozzjoni tal-aqwa kwalità tfisser li l-partijiet ikkonċernati kollha involuti fil-forniment tal-ETV, inklużi l-apprendistati (studenti, għalliema, skejjel, kumpaniji ta' taħriġ u l-imsieħba soċjali) għandhom jipprovaw itejbu l-valur professjonali tal-ħila vokazzjonali tagħhom billi jagħmlu l-almu tagħhom biex jiżviluppaw ħiliet ta' kwalità għolja u jagħmluhom viżibbli għall-pubbliku.

Gwida għall-karriera li tagħti s-setgħa liż-żgħażaġh biex jagħmlu għażliet sodi (13) hija element ieħor importanti li jgħin liż-żgħażaġh fit-tranzizzjoni mill-iskola għax-xogħol. Il-gwida għall-karriera hija proċess kontinwu, li jista' jibda fi stadju bikri fl-iskola primarja u jista' jissokta hekk kif iż-żgħażaġh jimaturaw u jagħmlu l-għażliet tagħhom f'toroq edukattivi u ta' karriera. Biex jiġi żgurat li l-gwida hija aċċessibbli għaž-żgħażaġh,

soluzzjoni tajba tista' tkun li jiġi adottat approċċ b'diversi mezzi li jgħaqqad il-gwida personali wiċċ imb wiċċ ma' modi oħra ta' twassil bħall-internet, hotlines, eċċ.

Iż-żgħażaġħ isibu t-tagħlim aktar attraenti u jispiċċaw l-edukazzjoni tagħhom skont kemm tkun tajba r-relazzjoni tagħhom mal-għalliema u mal-persunal ta' taħriġ fl-ETV u skont il-kompetenzi tagħhom. Sabiex **titjeb l-attrattività tal-apprendistati permezz ta' titjeb fil-kwalità tal-għalliema tal-ETV (14)**, huwa għalhekk importanti li jiġu kontinwament aġġornati l-ħiliet professjonali u pedagogiċi tal-għalliema u tal-persunal ta' taħriġ fl-ETV. Barra minn hekk, il-kooperazzjoni bejn l-iskejjel u l-intrapriżi hija importanti biex tiġi żgurata kwalità tajba tal-apprendistati u jitjeb l-għarfien tal-għalliema dwar il-prattiki ta' ħidma attwali u tal-persunal ta' taħriġ dwar il-prattiki tal-pedagoġija u d-didattika.

It-titjeb tal-attrattività tal-ETV, inklużi l-apprendistati jirrikjedi wkoll li tiġi influwenzata l-attitudni taż-żgħażaġħ u tal-ġenituri tagħhom li jistgħu jkollhom ideat antikwati dwar l-ETV. L-influwenza fuq dawn l-ideat titlob **promozzjoni tal-attrattività tal-ETV u tal-apprendistati permezz ta' firxa wiesgħa ta' attivitajiet ta' sensibilizzazzjoni (15)**. Attivitajiet ta' sensibilizzazzjoni bħal xogħol "dewwieq" u "job shadowing" jistgħu jgħinu liż-żgħażaġħ jagħmlu għażliet fuq bażi soda dwar l-edukazzjoni u l-karriera. Fl-istess waqt, l-attivitajiet ta' sensibilizzazzjoni jistgħu jikkumbattu l-istereotipi u l-preġudizzji prevalenti dwar l-ETV u l-apprendistati. Sabiex ikunu effikaċi, l-attivitajiet ta' sensibilizzazzjoni għandhom jitniedu kemm fil-livell nazzjonali kif ukoll fil-livell settorjali u jinvolvu l-imsieħba soċjali.

Garanzija tal-kwalità fit-tagħlim imsejjes fuq ix-xogħol

L-assigurazzjoni tal-kwalità fl-ETV ilha fiċ-ċentru tal-attenzjoni tal-koperazzjoni Ewropea għal aktar minn għaxar snin. Reċentement, intefgħet l-attenzjoni wkoll fuq il-kwalità tat-tagħlim ibbażat fuq ix-xogħol. It-tagħlim ibbażat fuq ix-xogħol jeħtieġ **qafas ċar għall-assigurazzjoni tal-kwalità tal-apprendistat fil-livell tas-sistema, tal-fornitur u tal-kumpaniji bl-iżgurar ta' feedback sistematiku (16)**. Il-kundizzjonijiet għall-assigurazzjoni tal-kwalità tal-apprendistati għandhom jiġu miftiehma fil-livelli kollha (dawk li jfasslu l-politika, l-industrija, il-fornituri tal-ETV) u għandhom jiġu definiti b'mod ċar ir-rwoli u r-responsabbiltajiet għall-imsieħba varji, kif ukoll il-modalitajiet ta' kooperazzjoni. Madankollu, l-eżistenza ta' arrangamenti formali u legali waħedha ma tistax tigarantixxi l-kwalità fit-tagħlim ibbażat fuq ix-xogħol.

Li s-sistemi u l-istituzzjonijiet għandhom ikunu jistgħu jakkomodaw il-bidla hija kwistjoni ewlenija. Il-governanza għandha tistabbilixxi mekkaniżmi **li jiżguraw li l-kontenut tal-programmi tal-ETV jirreaġixxi tajjeb għat-tibdil tal-ħtiġijiet tal-ħiliet fil-kumpaniji u s-soċjetà (17)**. Dan jista' jirrikjedi approċċ sistematiku, ibbażat fuq l-evidenza tal-politika tal-ETV bi tbassir regolari tal-ħtiġijiet tal-ħiliet u l-evalwazzjonijiet ta' riformi u proġetti pilota tal-ETV.

Il-kwalità tirrikjedi wkoll **it-trawwim ta' fiduċja u rispett reċiproċi bejn l-imsieħba fl-apprendistat permezz ta' kooperazzjoni regolari fil-livelli kollha (18)**. Pereżempju, fil-livell lokali, il-kooperazzjoni tista' tinvolvi l-eżamijiet finali tal-apprendisti mmexxija b'mod kongunt mill-għalliema u tal-persunal ta' taħriġ fi ħdan il-kumpaniji u mir-rappreżentanti tal-komunità professjonali biex tiġi żgurata l-koerenza bejn l-iskola u t-taħriġ tal-kumpanija. Fil-livell nazzjonali, dan jista' jinvolvi d-djalogu bejn l-awtoritajiet pubbliċi involuti.

L-iżgurar ta' valutazzjoni ġusta, valida u awtentika tal-eżiti tat-tagħlim (19) huwa element importanti ta' assigurazzjoni tal-kwalità tat-tagħlim ibbażat fuq ix-xogħol. Minħabba li t-tagħlim jista' jseħħ f'ambjenti differenti ta' tagħlim, l-eżiti tat-tagħlim għandhom iservu bħala punt ta' referenza komuni għall-valutazzjoni. Barra minn hekk, il-valutazzjoni għandha sseħħ f'kuntast kummerċjali jew professjonali li jkun kemm jista' jkun realistiku. Il-kwalifiki u t-taħriġ tal-assessuri huma wkoll aspekk importanti għall-iżgurar tal-kwalità tal-valutazzjoni.

Sabiex tiġi żgurata l-kwalità tat-taħriġ fi ħdan il-kumpanija huwa importanti li jkun hemm **appoġġ tal-iżvilupp professjonali kontinwu tal-persunal ta' taħriġ tal-kumpanija**

stess u titjib tal-kundizzjonijiet tax-xogħol tagħhom(20). Ir-rikonoxximent nazzjonali tal-kwalifiki tal-persunal ta' taħriġ għandu jiġi mħeġġeġ. Madankollu, grad għoli ta' regolamentazzjoni tal-persunal ta' taħriġ tal-kumpanija stess għandu jiġi evitat għax dan jista' jiskoraġġixxi lill-ħaddiema tas-sengħa milli jaħdmu fit-taħriġ f'kumpanija.

Apprendistati ta' prestazzjoni għolja u tagħlim ibbażat fuq ix-xogħol: 20 prinċipju ta' gwida

Governanza nazzjonali u involviment tal-imsieħba soċjali

- **Prinċipju 1:** Qafas legali ċar u konsistenti li jippermetti li l-imsieħba fl-apprendistat jaġixxu b'mod effettiv u jiggarrantixxu drittijiet u responsabbiltajiet reċiproċi.
- **Prinċipju 2:** Struttura ta' djalogu kontinwu bejn l-imsieħba kollha fl-apprendistat inkluż metodu trasparenti ta' koordinazzjoni u t-teħid ta' deċiżjonijiet
- **Prinċipju 3:** Tishiħ tar-rwol tal-imsieħba soċjali permezz tal-bini tal-kapaċità, billi jieħdu fuq spallejhom is-sjeda u r-responsabbiltà għall-implimentazzjoni.
- **Prinċipju 4:** Kooperazzjoni sistematika bejn l-iskola ETV jew iċ-ċentri ta' taħriġ u l-kumpaniji
- **Prinċipju 5:** Qsim ta' spejjeż u benefiċċji għall-vantaġġ reċiproku tal-kumpaniji, il-fornituri ETV u l-istudenti.

Appoġġ għall-kumpaniji, b'mod partikolari l-SMEs, li joffru apprendistati

- **Prinċipju 6:** Miżuri ta' appoġġ li l-apprendistati jagħmluhom aktar attraenti u aċċessibbli għall-SMEs
- **Prinċipju 7:** Li jinstab il-bilanċ ġust bejn il-ħtieġa tal-ħiliet speċifiċi tal-kumpaniji ta' taħriġ u l-ħtieġa ġenerali li titjeb l-impjegabbiltà tal-apprendisti
- **Prinċipju 8:** Iffukar fuq kumpaniji li ma għandhom l-ebda esperjenza ta' apprendisti
- **Prinċipju 9:** Appoġġ lill-kumpaniji li jipprovdu apprendistati għall-istudenti żvantaġġati
- **Prinċipju 10:** Motivazzjoni u appoġġ lill-kumpaniji biex jassenjaw persunal ta' taħriġ kwalifikat u tuturi

Attrattività tal-apprendistati u gwida għall-karriera mtejba

- **Prinċipju 11:** Promozzjoni tal-permeabilità bejn l-ETV u toroq oħra fl-educazzjoni u fil-karriera
- **Prinċipju 12:** Titjib tal-immagni tal-ETV u tal-apprendistati bil-promozzjoni tal-aqwa kwalità
- **Prinċipju 13:** Gwida għall-karriera biex iż-żgħażaġħ jingħataw is-setgħa li jagħmlu għażliet sodi
- **Prinċipju 14:** Titjib tal-attrattività tal-apprendistati permezz ta' titjib fil-kwalità tal-għalliema tal-ETV
- **Prinċipju 15:** Promozzjoni tal-attrattività tal-ETV u l-apprendistati permezz ta' firxa wiesgħa ta' attivitajiet ta' sensibilizzazzjoni

Garanzija tal-kwalità fit-tagħlim imsejjes fuq ix-xogħol

- **Prinċipju 16:** Il-forniment ta' qafas ċar għall-assigurazzjoni tal-kwalità tal-apprendistat fil-livell tas-sistema, tal-fornitur u tal-kumpaniji bl-iżgurar ta' feedback sistematiku
- **Prinċipju 17:** L-iżgurar li l-kontenut tal-programmi tal-ETV jirreaġixxi tajjeb għat-tibdil tal-ħtiġijiet tal-ħiliet fil-kumpaniji u fis-soċjetà.
- **Prinċipju 18:** It-trawwim ta' fiduċja u rispett reċiproċi permezz ta' kooperazzjoni regolari bejn l-imsieħba fl-apprendistat
- **Prinċipju 19:** L-iżgurar ta' valutazzjoni ġusta, valida u awtentika, tar-riżultati tat-tagħlim
- **Prinċipju 20:** Appoġġ tal-iżvilupp professjonali kontinwu tal-persunal ta' taħriġ tal-kumpanija stess u titjib tal-kundizzjonijiet tax-xogħol tagħhom

GRUPP TA' ĦIDMA DWAR IT-TAGĦLIM GĦALL-ADULTI

Il-**Grupp ta' Ħidma dwar it-tagħlim għall-adulti**, abbażi ta' attivitajiet ta' tagħlim bejn il-pari u tal-informazzjoni minn żewġ studji, elabora messaġġi ewlenin u rakkomandazzjonijiet ta' politika bl-għan li: jiżiedu l-ħiliet bażiċi tal-adulti, bl-iżvilupp tal-ħiliet tal-ICT għall-adulti u li tissaħħaħ il-politika tal-effiċjenza, tal-effettività u tal-koerenza tal-politiki.

It-tagħlim tal-adulti jista' jtejjeb il-ħajja u l-ekonomija.

It-tagħlim għall-adulti huwa ta' benefiċċju għall-individwi, għall-kumpaniji u għas-soċjetà. L-adulti li jibqgħu jittgħallmu jaqilgħu aktar flus, huma aktar impjegabbli, igawdu minn saħħa aħjar u huma ċittadini iktar attivi. It-tagħlim għall-adulti jtejjeb il-prestazzjoni tal-innovazzjoni tal-kumpaniji, il-produttività, il-vijabbiltà u l-motivazzjoni tal-ħaddiema. Jgħin ukoll fit-titjib tal-kompetittività u tkabbir ekonomiku tal-pajjiż.

L-għadd kbir ta' adulti b'livell baxx ta' ħiliet bażiċi huwa sfida prinċipali għas-soċjetà. Ftit wisq adulti għandhom aċċess għat-tagħlim tal-adulti. L-UE hija 'l bogħod milli tilhaq il-valur referenzjarju tagħha ta' 15% ta' parteċipazzjoni fit-tagħlim għall-adulti sal-2020.

Tenħtieġ spinta kbira biex jiżiedu l-ħiliet bażiċi tal-adulti.

Fost il-ħiliet bażiċi tal-adulti hemm il-qari, il-kitba, il-lingwa mitkellma, il-ħiliet fin-numri u l-ħiliet diġitali. It-titjib f'dawn il-ħiliet jista' jtejjeb l-iżvilupp personali tal-individwi, l-opportunitajiet ta' impjieg u l-kompetittività ekonomika tal-pajjiżi. L-edukazzjoni fil-ħiliet bażiċi tista' tnaqqas l-inugwaljanza soċjali, iżżid l-inkluzjoni soċjali, il-koeżjoni u ċ-ċittadinanza attiva; u ttejjeb is-saħħa mentali u fiżika.

L-Istati Membri kollha tal-UE għandhom bżonn jgħinu ħafna aktar adulti biex itejbu l-kompetenzi tagħhom fil-qasam tal-ħiliet bażiċi li jeħtieġu biex jirnexxu fis-soċjetà tal-lum.

L-Istati Membri jeħtieġu politiki proattivi sabiex itejbu l-opportunitajiet u l-inċentivi għaċ-ċittadini tagħhom, u jiffaċilitaw l-integrazzjoni tal-migranti adulti u r-refuġjati.

Komunikazzjoni u kollaborazzjoni aħjar huma meħtieġa biex jipromwov u l-parteeipazzjoni tal-adulti fit-tagħlim, li jwassal għall-inkluzjoni tagħhom.

Strategiji ta' komunikazzjoni aktar effettivi u mmirati fil-livell nazzjonali, reġjonali u f'dak li jirrigwarda l-fornituri tat-tagħlim għall-adulti" jistgħu jqajmu kuxjenza dwar id-differenza fil-ħiliet bażiċi u jzidu l-motivazzjoni tal-individwi biex itejbu l-ħiliet tagħhom.

L-Istati Membri għandhom jipprovdu opportunitajiet ta' tagħlim ta' kwalità għolja u mmirat sew, u jiġġeneraw domanda għal taħriġ fil-ħiliet bażiċi formali, mhux formali u informali. Dan is-servizz għandu wkoll ikun parti minn dak li jingħata lill-adulti li jinsabu qiegħda; it-taħriġ u t-titjib tal-kompetenzi huma l-iktar effettivi meta l-parteeipazzjoni hija volontarja.

Bosta adulti huma motivati li jittgħallmu biex isibu xogħol, u **l-programmi ta' ħiliet bażiċi fuq il-post tax-xogħol jipproduċu benefiċċji għall-impjegati u għal min iħaddem bl-istess mod.** Jeħtieġ li l-Istati Membri jaħdmu mill-qrib ma' min iħaddem u mat-trejdjunjins sabiex jiżied l-għadd u l-ambitu tal-programmi tal-ħiliet bażiċi fuq il-post tax-xogħol.

Biex jitjiebu l-livelli tal-ħiliet tal-adulti nazzjonali, jeħtieg li jkun hemm programmi ta' kwalità għolja.

L-edukazzjoni fil-ħiliet bażiċi tal-adulti teħtieg metodi ta' tagħlim u kurrikuli ta' kwalità għolja speċifiċi għall-adulti li jinkludu materjal awtentiku mill-oqsma kollha tal-ħajja ta' kuljum.

L-Istati Membri għandhom jiżviluppaw valutazzjoni inizjali, formattiva u kumulattiva, u strategiji ta' awtovalutazzjoni li jimmotivaw l-adulti u jappoġġaw it-tagħlim tagħhom.

It-tagħlim ta' ħiliet bażiċi għall-adulti huwa ta' sfida u jeħtieg taħriġ speċjalizzat. L-Istati Membri jeħtieg li jipprovdu edukaturi tal-ħiliet bażiċi għall-adulti permezz ta' direzzjonijiet attraenti ta' karriera u kundizzjonijiet ta' xogħol xierqa, kif ukoll taħriġ inizjali ta' kwalità għolja u żvilupp professjonali kontinwu li jiffukaw fuq strategiji ta' tagħlim speċifiċi għall-adulti kif ukoll fuq il-kontenut tas-suġġett.

Studenti adulti li għandhom bżonn itejbu l-ħiliet bażiċi tagħhom ta' spiss ikunu jeħtiegu appoġġ addizzjonali biex ilestu l-vjaġġ ta' tagħlim tagħhom, bħal servizzi ta' gwida speċjalizzata, rotot ċari ta' progressjoni, u opportunitajiet għall-akkreditazzjoni u ċ-ċertifikazzjoni tat-tagħlim preċedenti tagħhom. Appoġġ effettiv iżid il-probabbiltà li l-adulti jieħdu l-pass li jmiss f'idejhom.

Biex tithegġeg il-partecipazzjoni u l-persistenza, il-programmi għandhom jiġu pprovduti kemm jista' jkun qrib ta' fejn jgħixu n-nies. Appoġġ prattiku dwar kwistjonijiet bħalma huma l-ispejjeż tal-kors, l-ispejjeż tal-ivvjaġġar; il-kura tat-tfal u l-ħin liberu mix-xogħol għandu jiġi pprovdut wkoll. Il-programmi għandhom joffru l-possibbiltà li wieħed jibda mill-ġdid wara perjodu 'l bogħod mit-tagħlim.

L-adulti kollha issa jeħtiegu ħiliet diġitali.

L-istudenti adulti mhux biss jeħtiegu litteriżmu aħjar iżda wkoll aktar kompetenzi *diġitali*. **Hemm distakk dejjem jikber fil-"ħiliet diġitali" fl-Ewropa.** Il-ħiliet diġitali huma ħiliet bażiċi. Madankollu, ħafna adulti ma għandhomx il-ħiliet li jeħtiegu biex jgħixu u jaħdmu f'soċjetà dejjem aktar diġitali u fis-suq tax-xogħol. Ma jkunux jistgħu jibbenefikaw b'mod sħiħ mill-opportunitajiet offruti permezz ta' mezzi diġitali u jistgħu jiġu esklużi ulterjorment hekk kif dejjem aktar informazzjoni u servizzi qed jiġu offruti "online".

Ir-rizorsi diġitali għandhom ikunu użati b'mod aktar wiesa' fl-edukazzjoni tal-adulti.

L-ICTs jistgħu u għandu jkollhom rwol aktar importanti fil-kisba tal-litteriżmu. **L-apparati mobbli, ir-rizorsi edukattivi miftuħa (OER) u l-midja soċjali għandhom potenzjal kbir biex jitwessa' l-aċċess għat-tagħlim tal-adulti.** Dawn jistgħu jappoġġaw it-tagħlim informali tal-adulti u jtejjbu l-opportunitajiet edukattivi formali u mhux formali. Madankollu, il-potenzjal tal-ICTs fit-tagħlim għall-adulti attwalment mhux realizat kompletament. L-istudenti għandu jkollhom id-dritt li jakkwistaw ħiliet bażiċi diġitali mingħajr ħlas. L-attivitajiet ta' komunikazzjoni huma meħtieġa biex jinvolvu gruppi li diffiċli jintlaħqu. Il-programmi għandhom jitfasslu biex jinkorporaw l-ICTs fl-iżvilupp tal-litteriżmu u tal-ħiliet fin-numri tal-adulti.

Ir-"rivoluzzjoni OER" twiegħed aċċess għal rizorsi edukattivi ta' kwalità għolja għal kulħadd, f'kull ħin, kullimkien u bi spiża relattivament baxxa. Madankollu, studju reċenti tal-Kummissjoni Ewropea³ juri li din ir-rivoluzzjoni ma qabditx sew fis-settur tat-tagħlim tal-adulti f'ħafna Stati Membri tal-UE. Jekk l-Istati Membri jiddependu biss fuq il-progress inkrementali u mmexxi mis-suq biex tiġi indirizzata din l-isfida, ħafna mill-potenzjal tat-

³ Adult Learners in Digital Learning Environments (EAC-2013-0563)

tagħlim tal-ICT se jibqa' mhux esplorat, u għalhekk jeħtieġ inizjattivi ta' politika fuq skala kbira biex tingħeleb l-infrastruttura dgħajfa tal-ICT fis-settur tat-tagħlim tal-adulti.

Il-politiki tal-ICT għandhom jiżguraw bilanċ tajjeb bejn erba' elementi:

- vizjoni ċara għall-promozzjoni tal-ħiliet diġitali tal-adulti u l-isfruttar tal-potenzjal diġitali;
- l-iżgurar ta' disponibbiltà ta' riżorsi ta' taġħlim ta' kwalità għolja;
- programmi komprensivi biex jagħtu appoġġ lill-edukaturi tal-adulti biex jaġġornaw il-ħiliet tagħhom u l-użu effettiv tal-ICT; kif ukoll
- approċċi innovattivi biex jiżguraw investiment adegwat fl-infrastruttura u l-hardware.

Il-politika tat-tagħlim għall-adulti teħtieġ li tkun koerenti u koordinata.

Pjan strateġiku fit-tul li jiffoka fuq il-forniment sostenibbli tat-tagħlim għall-adulti, b'governanza b'saħħitha u approċċ sistematiku għat-titjib tal-ħiliet bażiċi nazzjonali jkunu ta' benefiċċju għal firxa wiesgħa ta' oqsma ta' politika. Dan jipprovdi wkoll redditu sinifikanti fuq l-investiment fil-forma ta' tnaqqis fl-infiq soċjali u ekonomija aktar għanja u dinamika. Programmi ta' taġħlim għall-adulti ta' kwalità baxxa għal żmien qasir huma ħela ta' riżorsi u mhumiex effettivi.

It-tagħlim għall-adulti huwa qasam ta' politika kumpless. Huwa ta' kontribut importanti għal ħafna politiki oħrajn (eż. l-ekonomija, is-saħħa, il-familja...). Ir-responsabbiltà għall-politika tat-tagħlim tal-adulti spiss hija maqsuma bejn diversi ministeri u aġenziji (eż. edukazzjoni, taħriġ, migrazzjoni, ġustizzja...) u diversi livelli tat-tfassil tal-politika (lokali, reġjonali, nazzjonali). Din ir-responsabbiltà maqsuma ħafna drabi tirriżulta f'sitwazzjoni fejn il-politika tat-tagħlim għall-adulti hija frammentata u l-effiċjenza tagħha tbat minn nuqqas ta' koordinazzjoni.

L-edukazzjoni għall-adulti titwassal minn firxa wiesgħa ta' organizzazzjonijiet governattivi, tas-settur privat u tat-tielet settur. Għalhekk, l-effikaċja ta' politika ta' taġħlim għall-adulti u l-forniment fit-totalità tagħha spiss jiddgħajfu minn nuqqas ta' koordinazzjoni bejn dawn il-bosta partijiet, u dan iwassal għal servizz mhux koerenti u frammentat.

Titjib tal-ħiliet bażiċi jġib benefiċċji importanti f'ħafna oqsma ta' politika. Politiki effettivi jirrikjedu kollaborazzjoni soda bejn, fost l-oħrajn, il-ministeri tal-Edukazzjoni, tal-Impjeg, tal-Assistenza Soċjali, tal-Kummerċ u tas-Saħħa, l-imsieħba soċjali u s-soċjetà ċivili. Il-kooperazzjoni bejn l-oqsma ta' politika jeħtieġ li titjeb fl-Istati Membri kollha. Hija partikolarment essenzjali għall-implimentazzjoni effettiva ta' strateġiji ta' komunikazzjoni lil grupp ta' adulti li mhux faċli li jiġu involuti.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-politiki dwar it-tagħlim għall-adulti jibqgħu koerenti tul iż-żmien, jiġifieri bbażati fuq vizjoni strateġika fit-tul, iżda flessibbli biżżejjed biex jirrispondu għal sfidi ġodda, bħalma hi l-kriżi tar-refuġjati, u biex jiġu aġġustati fid-dawl tal-feedback mill-utenti u l-monitoraġġ.

Il-politiki dwar it-tagħlim għall-adulti jrid ikollhom informazzjoni mill-evidenza u minn monitoraġġ xieraq.

L-għażla ta' riformi ta' politika ta' taġħlim għall-adulti trid tkun bbażata fuq evidenza solida li tenfasizza l-aktar Prattiki u interventi effettivi. BI-investiment fir-riċerka dwar x'jaħdem tajjeb, u bil-monitoraġġ tal-impatt tal-politiki tagħhom, il-pajjiżi jistgħu jfornu s-servizz b'mod aktar effettiv u jiffrankaw l-flus fil-medda t-twila. Il-Grupp ta' Ħidma tal-ET 2020 dwar it-Tagħlim għall-Adulti għen biex jiġi żviluppat qafas li jista' jgħin lil dawk li jfasslu l-politiki fid-deċiżjonijiet tagħhom dwar linji ta' politika dwar it-tagħlim għall-adulti.

GRUPP TA' ĦIDMA DWAR IL-ĦILJET TRASVERSALI

Il-Grupp ta' Ħidma dwar il-Ħiljet Trasversali kkontribwixxa għall-adozzjoni tal- qafas ta' referenza għall-kompetenzi komuni għall-ħiljet lingwistiċi u diġitali tal-UE, u l-iżvilupp ta' tali qafas għall-edukazzjoni intraprenditorjali.

Ħiljet trasversali għall-impjegabbiltà, għall-innovazzjoni u għal ċittadinanza attiva

Il-ħiljet meħtieġa fis-seklu 21 inbidlu b'mod konsiderevoli minħabba s-soċjetà tal-għarfien dejjem iktar globali u interkonnessa. Wara l-ħiljet bażiċi, il-ħiljet trasversali, bħas-soluzzjoni ta' problemi, l-intraprenditorija, il-ħsieb kritiku u l-kompetenza diġitali, skont ir-Rakkomandazzjoni tal-2006 dwar il-Kompetenzi Ewlenin, qed isiru aktar importanti. **Il-ħiljet trasversali huma essenzjali għall-impjegabbiltà, għall-innovazzjoni u għal ċittadinanza attiva**

Madankollu, dawn il-ħiljet huma inqas integrati fl-edukazzjoni u t-taħriġ formali u spiss jinkisbu permezz ta' tagħlim informali u mhux formali. Għalhekk huwa **diffiċli li jiġu ddefiniti, evalwati u vvalidati, u anqas faċli biex jiġu mgħallma u mitgħallma**. Il-kurrikuli tal-edukazzjoni u t-taħriġ u l-eżiti tat-tagħlim relatati għandhom ikopru dawn il-ħiljet.

Il-Grupp ta' Ħidma indirizza dawn l-isfidi. L-enfasi tpoġġiet fuq **għodod li jistgħu jiffacilitaw it-tagħlim, il-valutazzjoni u d-dokumentazzjoni** ta' wħud minn dawn il-ħiljet transversali. Il-Grupp ikkontribwixxa għall-iżvilupp u d-diskussjoni dwar **oqfsa ta' referenza għall-kompetenzi komuni għall-ħiljet lingwistiċi, diġitali u ta' intraprenditorija**.

Filwaqt li inizjalment il-mandat tal-Grupp ta' Ħidma kien maħsub biex jindirizza s-sinerġiji u t-trasferibbiltà bejn il-ħiljet trasversali, il-kwistjonijiet li jikkarakterizzaw dawn il-ħiljet ma ġewx diskussi minħabba nuqqas ta' approċċ transversali fl-iżvilupp tal-kompetenzi fil-livell nazzjonali. Dan jista' ssir fil-kuntest ta' ħidma futura.

It-titjib tal-eżiti tat-tagħlim tal-lingwi

Bis-saħħa ta' mmappjar u analiżi komparattiva preċedenti tal-lingwi fl-edukazzjoni u t-taħriġ, l-Istati Membri qablu dwar l-isfidi ewlenin kif ukoll dwar ir-rwol tal-**Qafas Ewropew ta' Riferenza Komuni għal-Lingwi tal-Kunsill tal-Ewropa (CEFR)**⁴ sabiex jiġu indirizzati dawn l-isfidi.

Il-konklużjonijiet prinċipali kienu dawn li ġejjin:

- Hemm il-ħtieġa li **tinghata attenzjoni mill-ġdid lill-politika tal-multilingwiżmu** dwar it-tagħlim tal-lingwi, abbażi ta' fehim aħjar tal-prinċipji tas-CEFR;
- Hemm lok għal **iktar taħriġ għall-professjonisti** permezz tal-Proġett RELANG⁵, kollaborazzjoni bejn il-Kummissjoni Ewropea u ċ-Ċentru Ewropew tal-Lingwi Moderni;
- Għandu jkun hemmtixrid **aħjar u implimentazzjoni tal-prinċipji tas-CEFR** li għandhom jiġu promossi, b'mod partikolari fid-disinn tal-kurrikuli, it-taħriġ tal-għalliema u l-valutazzjoni;

⁴ http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/cadre1_en.asp

⁵ <http://relang.ecml.at/>

- Għandha ssir aktar enfasi fuq **I-awtovalutazzjoni u I-valutazzjoni formattiva**, biex l-istudenti u l-edukaturi jorjentaw aħjar l-akkwist tal-il-ħajja ta' kompetenzi lingwistiċi
- **Il-Kompetenzi lingwistiċi transversali/trasferibbli** jistgħu jiġu sfruttati aħjar, abbażi tal-kompetenzi diġà miksuba fit-titjib tar-repertorju lingwistiku ta' dak li jkun
- Ir-rilevanza tat-tagħlim tal-lingwi għar-**realtajiet tas-suq tax-xogħol**, l-aspettattivi tal-istudenti, ta' min iħaddem u tal-fornituri tal-edukazzjoni terzjarja/ulterjuri għandha tiġi vverifikata regolament;
- L-użu akbar tal-livelli CEFR bħala għodda ta' trasparenza f'ċertifikazzjonijiet mogħtija minn skejjel, postijiet tax-xogħol battala, CVs eċċ għandhom jiġu promossi, fejn xieraq permezz tal-użu tal-**Portafoll tal-Lingwi Europass**.

Il-qafas ta' tal-UE kompetenza dwar il-kompetenza diġitali

Il-kompetenza diġitali hija aktar minn sempliċiment ħiliet funzjonali tal-ICT; tinvolvi użi kritiċi, kreattivi u kollaborattivi tal-ICT.

Sabiex jintlaħaq qbil komuni tal-kompetenza diġitali, din ġiet maqsuma f' "partijiet kostitwenti". L-għan kien li jiġi fformat Qafas ta' Referenza tal-Kompetenzi.

Il-**Qafas tal-Kompetenza Diġitali Ewropew għaċ-Ċittadini (DIGCOMP)**, diġà disponibbli⁶, jiddeskrivi ħames oqsma: L-ipproċessar tal-informazzjoni, il-Komunikazzjoni, il-Ħolqien tal-kontenut, is-Sikurezza u s-Soluzzjoni ta' problemi; b'hekk jiġbor flimkien 21 kompetenza f'termini ta' għarfien, ħiliet u attitudnijiet.

Fuq din il-bażi, l-għodod għall-awtovalutazzjoni għall-istudenti u ċ-ċittadini jistgħu jiġu żviluppati permezz ta' deskritturi għal diversi livelli ta' kompetenza⁷ bl-appoġġ ta' partijiet ikkonċernati multipli (fornituri tal-E&T, servizzi tal-impjieg, negozju, ċentri ta' gwida, imsieħba soċjali u dawk li jfasslu l-politika). **L-għodod ta' awtovalutazzjoni joffru l-possibbiltà għal kull ċittadin biex ikejjel l-għarfien, il-kompetenza u l-ħiliet akkwistati u jkun jaf x'għandu nieqes biex jista' jissokta bit-taħriġ kontinwu tiegħu u/jew bit-tiftix għax-xogħol.**

Il-qafas tal-Kompetenza Diġitali tal-UE joffri deskritturi tar-riżultati tat-tagħlim għal tliet livelli ta' kompetenza (fil-EUROPASS-CV), u tmien livelli ta' kompetenza dwar il-ħtiġijiet tal-utent għal skopijiet oħra (awtovalutazzjoni, tfassil ta' kurrikuli, valutazzjoni tat-talent, eċċ.).

L-adozzjoni tad-DIGCOMP mill-Istati Membri hija prova tal-utilità tiegħu⁸.

Żvilupp tal-kompetenza intraprenditorjali għaċ-ċittadini

Hemm bosta inizjattivi interessanti li qed isiru madwar l-Ewropa biex jinkludu t-tagħlim intraprenditorjali fl-edukazzjoni formali u mhux formali. Madankollu, jeżistu differenzi sostanzjali bejn pajjiżi differenti u anke bejn l-iskejjel. Waħda mill-isfidi hija marbuta mad-differenza fil-fehim dwar dak li l-edukazzjoni intraprenditorjali tfisser, minn interpretazzjoni restrittiva li tiffoka fuq il-ħolqien tan-negozju għal approċċ usa' li jinkludi l-kreattività, l-innovazzjoni u t-teħid tar-riskju.

B'appoġġ tal-iżvilupp tal-edukazzjoni intraprenditorjali u l-kontribut tagħha għall-ħiliet trasversali, sar qbil dwar definizzjoni Prattika tal-intraprenditorja:

⁶ <http://ftp.jrc.es/EURdoc/JRC83167.pdf>

⁷ Ara b'mod partikolari p. 14 tar-rapport DIGCOMP

⁸ Ara l-mappa: <https://ec.europa.eu/jrc/en/digcomp/implementation?search>

"L-intraprenditorija tfisser meta wiehed jirreagixxi għall-opportunitajiet u għall-ideat u jittrasformahom f'valuri għall-oħrajn. Il-valur li jinholoq jista' jkun finanzjarju, kulturali jew soċjali".

Wara konsultazzjoni ma' aktar minn 200 parti kkonċernata (inkluż esperti tal-Grupp ta' F'idma), gie żviluppat **Qafas Ewropew għall-Kompetenza Intraprenditorjali Kuncettwali (ENTRECOMP)** li se jkun disponibbli f'Ġunju 2016. Huwa bbażat fuq tliet oqsma ta' kompetenza u 13-il kompetenza b'deskritturi għal kull wiehed minnhom.

Jinsab flimkien ma' kwestjonarju ta' awtovalutazzjoni rikonoxxut mill-UE b'appoġġ għall-għalliema, għall-kumpaniji u għall-individwi li jixtiequ jwettqu valutazzjoni tal-livell tal-ħiliet intraprenditorjali tagħhom.

Intlaħaq qbil ukoll li hemm bżonn ta' skambju ta' prattiki tajbin bejn l-Istati Membri kif kien il-każ fil-kuntest ta' esperimentazzjonijiet politiċi jew il-Proġett dwar l-intraprenditorija 360⁹. Il-prattiki tajbin huma disponibbli wkoll fuq l-hekk imsejjaħ School Education Gateway¹⁰.

⁹ <http://www.oecd.org/site/entrepreneurship360/home/>

¹⁰ <http://www.schooleducationgateway.eu/en/pub/index.htm>

GRUPP TA' ĦIDMA DWAR TAGĦLIM DIĠITALI U ONLINE

Il-Grupp ta' Ħidma tal-ET 2020 dwar it-Tagħlim Diġitali u Online (WG DOL) analizza s-sejbiet tar-riċerka, qasam ma' ħaddieħor il-prattiki tajba u żviluppa metodoloġiji u strumenti biex titjeb il-kwalità u jiżjed l-għadd ta' tagħlim diġitali online.

Qafas ta' referenza li jgħin l-istituzzjonijiet edukattivi jiżviluppaw ambjenti ta' tagħlim miftuħa u innovattivi

It-teknoloġiji diġitali għall-edukazzjoni laħqu livell għoli ta' maturità; infrastruttura xierqa, apparati, għodod/softwer u kontenut huma dejjem aktar disponibbli u użati. Madankollu, l-adozzjoni ta' teknoloġiji diġitali u ta' tagħlim online għadha mhux uniformi fost l-Istati Membri. It-tmexxija istituzzjonali, il-kompetenzi tal-għalliema, u oqfsa politici koerenti jibqgħu ostakli kbar għall-integrazzjoni.

Hemm għarfien wiesa' fost dawk li jfasslu l-politika u l-professjonisti li jinħtiegu **approċċi olistici għall-aħjar użu edukattiv tat-teknoloġiji diġitali u tat-tagħlim online**. Il-qafas ta' referenza "**L-Organizzazzjoni Edukattiva ta' Kompetenza Diġitali**" żviluppat fil-Grupp ta' Ħidma tal-IPTS¹¹ se jgħin l-organizzazzjonijiet edukattivi biex isiru aktar diġitalment kompetenti. Huwa jindirizza sitt oqsma prinċipali għal bidla istituzzjonali: **Tmexxija u Governanza; Tagħlim u Prattiki ta' Tagħlim u Żvilupp Professionali; Kontenut u Kurrikuli; Kollaborazzjoni u Netwerking; Valutazzjoni; Infrastrutturi**.

L-Assigurazzjoni tal-Kwalità għal Ambjenti ta' Tagħlim Miftuħ u Innovattiv

L-assigurazzjoni tal-kwalità ta' ambjenti ta' tagħlim miftuħ u innovattiv giet indirizzata waqt avveniment ta' tagħlim bejn il-pari. L-integrazzjoni tat-tagħlim diġitali u online fl-edukazzjoni tqajjem mistoqsijiet godda u sfidi fir-rigward tal-assigurazzjoni tal-kwalità minn tal-inqas tliet aspetti: l-istudent, l-għalliem u l-istituzzjoni. **Linji gwida ċari u komprensivi** għall-assigurazzjoni tal-kwalità għadhom nieqsa. Tali linji gwida jistgħu:

- jinkoraġġixxu l-iżvilupp ta' organizzazzjonijiet edukattivi diġitalment kompetenti kif ukoll il-kompetenza diġitali tal-edukaturi u tal-istudenti.
- jippermettu lill-professjonisti jivvalutaw l-aspetti differenti tal-kwalità fit-tagħlim diġitali u online u jippromwovu l-użu ta' kwalità għolja ta' riżorsi edukattivi diġitali u miftuħa
- jappoġġaw l-istudenti biex jiżviluppaw l-abilità li b'mod kritiku u indipendenti jivvalutaw il-kwalità tal-materjal diġitali u online.

Produzzjoni u inkluzjoni tal-kontenut diġitali fil-livelli edukattivi kollha

Riżorsi edukattivi miftuħa aċċessibbli u ta' kwalità għolja jistgħu jgħinu biex jittrasformaw Prattiki ta' edukazzjoni u taħriġ f'tagħlim aktar miftuħ u personalizzat. Jinħtiegu aktar sforzi biex jitjeb l-użu ta' pjattaformi eżistenti permezz ta' **proġetti pilota fuq skala kbira**. Tali proġetti piloti jgħinuna wkoll nifhmu aħjar kif l-għalliema jagħmlu l-użu mill-OER.

L-ostakli tal-lingwa jibqgħu ostakli għal aktar kollaborazzjoni Ewropea dwar l-OER, partikolarment fl-edukazzjoni skolastika. Barra minn hekk, differenzi fil-kurrikula

¹¹ L-Istitut għall-Istudji Teknoloġici Prospettivi huwa parti miċ-Centru Kongunt ta' Riċerka tal-Kummissjoni

jagħmluha diffiċli li jiġu żviluppati tassonomiji u indikaturi tal-kwalità li jistgħu jinftiehem u jintużaw b'mod uniformi.

It-tfassil fid-dettall ta' kurrikuli u riżorsi jista' jkun ta' benefiċċju għall-użu transkonfinali ta' riżorsi u jappoġġa l-adozzjoni ta' kull tip ta' materjal edukattiv diġitali.

Fl-aħħar nett, f'pajjiżi b'numru limitat ta' utenti tal-OER jista' jkun diffiċli li wiehed jiddefinixxi mudell sostenibbli għal dawn ir-riżorsi. L-esplorazzjoni ta' **mudelli ta' sostenibbiltà għal kollaborazzjoni bejn il-pajjiżi dwar l-OER** tista' tkun ta' benefiċċju.

Repożitorji tar-riżorsi edukattivi miftuħa jsiru aktar aċċessibbli

In-nuqqas ta' metadata koerenti u tassonomiji maqbula b'mod komuni għar-riżorsi edukattivi jtellf l-adozzjoni tal-OER peress li jagħmilha aktar diffiċli għall-għalliema biex jivvalutaw l-kwalità u r-rilevanza tar-riżorsi għall-ħtiġijiet tagħhom.

Sforzi futuri biex jippromwovu l-OER għandhom jikkunsidraw id-dimensjoni tal-garanzija tal-kwalità kif ukoll ta' tassonomija u standardizzazzjoni ta' metadata. **Standards minimi maqbula dwar il-metadata jistgħu jtejbju l-adozzjoni tal-OERs u materjal edukattiv diġitali ieħor.**

Aktar ċarezza dwar id-drittijiet tal-awtur

Il-qafas eżistenti dwar id-drittijiet tal-awtur huwa kumpless wisq għall-professjonisti tal-edukazzjoni¹². L-oqfsa legiżlattivi attwali għandhom it-tendenza li jiffavorixxu prattiki analogi milli diġitali. **Is-sempliċità u ċ-ċarezza għandhom ikunu prinċipji gwida fir-reviżjoni li għaddejjja bħalissa tal-qafas tad-drittijiet tal-awtur Ewropew u t-traspożizzjoni nazzjonali.**

L-isfidi li jiffaċċjaw il-professjonisti fl-edukazzjoni u t-taħriġ skont il-qafas attwali huma tali li ta' spiss jirrikjedu għarfien legali espert. **Il-ħolqien ta' punti ta' kuntatt li jipprovdu lill-edukaturi b'pariri dwar id-drittijiet tal-awtur għal taġġim diġitali u online jista' jgħin biex jinghelbu l-ostakli fl-użu.**

Ġew identifikati xejriet importanti f'taġġim diġitali u online

Ix-xejriet ewlenin jinkludu:

It-teknoloġiji mobbli u aċċess għall-internet iktar mgħaġġel wasslu għal **forum ibridi ta' taħlit ġodda ta' taġġim formali, mhux formali u informali.**

Is-sistemi edukattivi issa huma miftuħa għal atturi ġodda¹³ u l-edukaturi u l-istudenti jistgħu jibnu komunitajiet b'saħħithom u inklużivi li jappoġġaw esperjenzi ta' taġġim eżawrjenti.

L-ubikwità tal-**midja soċjali u t-teknoloġiji diġitali fis-soċjetà wriet il-ħtieġa li l-istituzzjonijiet edukattivi jifthu l-ambjent tat-taġġim** sabiex jappoġġaw l-impjegabbiltà u ċ-ċittadinanza attiva.

Ir-riżorsi edukattivi diġitali u miftuħa jistgħu jintużaw, jiġu skambjati jew adattati għal kuntesti ta' taġġim differenti **li jippermettu lill-istudenti li jkunu koprodutturi tal-materjal tat-taġġim u jippermettu esperjenzi ta' taġġim aktar awtentiċi.**

¹² [Creative Commons](#) huwa standard de facto għal liċenzjar tar-riżorsi edukattivi miftuħa.

¹³ Dan huwa messaġġ ewlieni tal-Komunikazzjoni dwar "Niftha l-Edukazzjoni". [COM/2013/0654 final](#).

Id-data ġġenerata minn attività online tista' tintuża biex **tippersonalizza t-tagħlim u l-valutazzjoni** (analitika tat-tagħlim). Bħalissa, ir-riċerka Ewropea dwar l-analitika tat-tagħlim hija limitata wisq biex tiggwida l-politika u l-prattika, inkluż dwar kwistjonijiet bħall-privatezza u l-protezzjoni tad-data.

Messaġġi ewlenin tal-grupp ta' ħidma

L-involvement fl-**innovazzjoni jeħtieġ approċċ olistiku** u l-involvement ta' atturi fil-livelli kollha tas-sistema edukattiva. Il-ftuħ u l-innovazzjoni tal-ambjenti tat-tagħlim għandhom ħafna dimensjonijiet u jmorru lil hinn mill-użu ta' teknoloġiji diġitali.

Partenarjati ġodda u metodi ta' kooperazzjoni fost l-istituzzjonijiet b'mod transkonfinali saru possibbli u għandhom jiġu mhegġa.

Tagħlim personalizzat, bis-saħħa tat-teknoloġiji diġitali, jista' jġib titjib sinifikanti fir-riżultati tat-tagħlim.

Il-kompetenza diġitali u l-ksib tal-ħiliet ma jistgħux jinfirdu minn kif huma organizzati l-proċessi tat-tagħlim fil-kurrikuli u kif jiġu tradotti fi Prattiki ta' pedagogija.

L-użu tat-teknoloġiji diġitali se jfisser li jingabru ammonti dejjem akbar ta' data dwar il-proċessi ta' tagħlim. Din l-"analitika tat-tagħlim" għandha potenzjal konsiderevoli biex tippersonalizza u ttejjeb it-tagħlim. Madankollu **l-analitika tat-tagħlim tqajjem ukoll mistoqsijiet dwar il-protezzjoni, il-ħażna u l-privatezza tad-datali** jeħtieġ li jiġu indirizzati. Aktar riċerka Ewropea għandha tiġi appoġġata biex il-politika tkun ibbażata fuq l-evidenza.